

Heldag på Södra Södertörn

Söndag 12 november 2023

Stockholms Ornitologiska

Förening

www.stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna
med ledare som ställer upp ideellt

Vid halv sju en mulen men förhållande vis varm novembersöndag for vi, några Stockholmsskådare, söderut för att tillbringa dagen på några av Södertörns finaste fågellokal.

Lasse Berglund, som ledde turen, hade valt **Ören** på Torö som första lokal. På parkeringen stod redan en bil, som visade sig tillhöra Torbjörn från Nynäshamn, som skulle vara med oss under dagen.

Efter en kort presentationsrunda, travade vi mellan Gunnebostängslen ner till stranden. Där simmade en oväntat stor flock knipor, de flesta hannar. Vi gick en bit framåt för att komma undan vinden och hittade snabbt två havsörnar. Den ena satt på fyren och den andra på en klippa. På tornet till vänster om fyren, satt det fullt med svarta fåglar, som vi snabbt artade till storskarv. Vi gjorde en kort promenad i tallskogen, men ingen jorduggla ville visa sig idag. En frukost/fikaplatz i lä önskades, men önskan kunde inte uppfyllas helt, men halvlä fick vi i alla fall. Några gråsiskor flög över oss inåt skogen. En alfågel hade så bråttom förbi att bara Kerstin hann se den granna fågeln. Synd! Flera flockar med knipor av båda könen födosökte i vattnet och flög kortare och längre sträckor över vattnet.

Torbjörn håller koll mot skogen, medan vi andra håller sjöfåglar och havsörnar under uppsikt.

Foto: Anette Karlsson

Mätta och nöjda drog vi oss åter till bilarna för att besöka nästa udde, **Reveln** kallad. Vi stannade en stund vid parkeringen, där vi noterade en bofink. Trevligt! En kort mysig skogspromenad senare, kom vi ut på Reveln. För dagen syntes inte så mycket fågel, men det är ofta en bra lokal. På återvägen fann vi fem mindre korsnäbbar, som gjorde flera varv över sina utvalda granar med fina kottar. Men det var märkligt att de försvann så lätt i trädtopparna, fastän vi såg var de satte sig! Även en liten pigg svartmes visade sig för oss.

Nu tog vi oss ner till Södertörns sydligaste punkt, **Ankarudden**. Flera gråhäger stod på en klippa, annars var det lugnt på fågelfronten. När vi gått en vända ut på piren, vände vi kylarna norrut igen och via ett snabbstopp för att peka ut lokalen Herrhamra ängar, for vi vidare till **Alhagen**, som är en våtmark, skapad av Nynäshamns kommun, för att rena avloppsvatten. Det låter inte så trevligt – men det är det! Via en räckda dammar, förs vattnet vidare och blir renare och renare och när det kommer till utloppet är det klart att släppas ut i Östersjön. En mycket bra teknik, som tillämpas på många håll i landet.

Var är tallbitarna!? De var ju här förra året!

Innan vi hann avlägsna oss från parkeringsplatsen ringde det i luften, en flock sidensvanar hade vägarna förbi. Vi hann inte gå långt förrän en gröngöling lät höra sig litet på håll. Den, eller en släkting, hördes bättre när vi stod nedanför fågeltornet. När vi gick vidare längs vattendraget, såg vi ett gäng svanar. Knölsvanar, tyckte vi först, tills någon såg en an-norlunda näbb. En av dem visade sig vara en ung sångsvan, som inte fattat att den hamnat i fel sällskap. Vi gick vidare mot utloppet, men trots ivrigt spejande, fann vi varken strömstare eller kungsfiskare denna gång. Kerstin fann ett trastbo (se bild). Vi kunde inte enas om det var kol- eller björktrast som byggt det stabila boet.

Nu var det dags för fika och tack vare Torbjörns lokal-känedom, kunde vi sitta bekvämt vid bänkar med bord i lä ett gott stycke från utloppet.

Trast—men vilken?

Titta, familjen knölsvan! Men nej, titta en gång till! De har sällskap av en ung sångsvan. Man måste alltid vara nogga när man artar fåglar.

Åter mot bilarna för vidare färd mot Östra Styran. Den som ser det fågeltornet för första gången kan inte låta bli att förundras. Högt, stort, stabilt, flera våningar, helt inklätt i trä. På väg ner mot tornet stannade vi och njöt av alla grön- och gråsiskor som födosökte i alarna. Härligt att se så många fåglar i november! Från tornet såg vi gråhägrar, gräsänder, krickor, oväntat många sångsvanar, en ryttlande fjällvråk på lagom avstånd, dvs ganska nära.

Det annalkande mörkret gjorde att vi fick skynda på litet för att hinna med dagens sista lokal, Berga ängar. En mycket fin lokal framför allt för rovfågelspan. För några år sedan gästade en bronsibis den då översvämmade lokalen och drog till sig oräkneliga skådare. Nu fick vi nöja oss med en ormvråk, en sparvhök och några korpar. Nu fick vi ta adjö av Torbjörn, som bor i Nynäshamn (men OBS, medlem i StOF!). Vi andra var åter vid Gullmarsplan redan 16.15 efter en mycket trivsam tur i höstmarkerna på Södra Södertörn.

Gruppen samlad i fågeltornet vid Östra Styran.

Anette Karlsson, Torbjörn Ericsson, Gudrun Wallin-Eriksson, Ros-Marie Elthammar, Lasse Berglund (ledare) och Kerstin Nordenadler.

Foto: Magdalena

Stort tack till Lasse Berglund, som ledde turen och körde den ena bilen och till Anette Karlsson, som körde den andra!

Skrev och fotograferade gjorde Kerstin Nordenadler

Fotograferade gjorde även Anette och Magdalena

Lokalerna i tur och ordning:

Ören, Reveln, Ankarudden, Herrhamra ängar, Alhagen, Östra Styran, Berga ängar

Dagens 41 observerade arter:

Knölsvan	Fasan	Morkulla	Koltrast	Kaja
Sångsvan	Storskarv	Fiskmå	Björktrast	Kråka
Bläsand	Gråhäger	Gråtrut	Kungsfågel	Korp
Kricka	Havsörn	Havstrut	Entita	Bofink
Gräsand	Sparvhök	Ringduva	Svartmes	Grönsiska
Alfågel	Ormvråk	Gröngöling	Blåmes	Gråsiska
Knipa	Fjällvråk	Sidensvans	Talgoxe	Mindre korsnäbb
Storskrake		Gärdsmyg	Nötväcka	Domherre
			Trädkrypare	
			Skata	